

tri pesme

jovan koteski

...
Od tebe počinje, tebi se vraća
Zgrešio si Oče
Što si merio dubinu
na tom mestu, u tom času
kada sinula je plavet —
ptica na čijim krilima
već su počivala naša tela;
uplaštena, mrtva i živa,
kamen izdubljen od vode
i razliveni tečni mermeri
koji to već nisu, u povlačenju,
tek samo ugrušci soli
i ponovna pokrenutost najezdi
posred krugova od pene.

(Iz ciklusa STIHOVI ZA MORETO)

PSI

Anđeli, psi, posred mozaika
od zabrana i zvezda — laju
Jezici — crveni majdani,
glasovi — šumovi rečni
Pokraj bremenih žena čuli uši
pas od gline mladog jelena što goni
Kraljica kiše
otvara zelena vrata,
hor ljujla barku
u nekom prošlom vremenu
Anđeli, psi, krilati čuvari

(Iz ciklusa POPATNI STIHOVI)

...
Sa jednim zamahom
ono se izmiče od noći
ovde, svo u meni,
ispunjeno, celo more zrači.
zrelo na obali
crpe ga zenice za žetvu,
ono nadolazi
iz nekog razbijenog vala
da uzme deo sebe.

(Iz ciklusa STIHOVI ZA MORETO)

S makedonskog preveli:

V. Cvetanovski i
J. Zivlak

NAPOMENA:

Stihove donosimo iz najnovije knjige J. Koteskog *Pomorija*, koja je izašla u izdanju »Misle«, Struga 1981.

primećujem da sam ubio lava

miljurko vukadinović

Primećujem da sam ubio 3 lava.
Da ih je bilo više
potrošio bih celu
sklonost ka ubijanju. Zar
se ne sećate: ja sam
zapalio lavovsku vatru i
izgoreo je Rim. Kukukuku...
oboleo sam od svih svojih.
Od tišine. Od pisanja svojih
u tišini.

Primećujem da sam ubio 2 lava.
Sad mogu da budem vrlo ličan:
u lavljoj koži da prilazim
lavini ovih dana dok
me ne stigne sklonost
ka pisanju po... O
sopstvenoj koži. U
tišini. Dok me ne stigne
senka ubijenog. Može
sa mnom da podeli
plen. Vezuv je vezuv
stigao i i
nedeljiv je. Vulkan
jeste ugasio na vrelom
jeziku mom. Aplauz jeziku
tom.

Primećujem da sam ubio jednog lava.
Ko bi primetio pao bi:
ubio bih i
njegovo primećivanje o
tom predmetu. Kome
bi palo na pamet
da otvori oči čarne
video bi da je prazan ovaj
ovde kavez. Oboleli smo : kavez
i lavov jezik. U
tišini potrošio sam
jezik od 7 brzih
ruku: Ledenast
Kljast
Rast
Ugljenast
Plast
u tišini. Ceo
goreo. Prazan
kavez. Praznina
raznina
az
a.

Primećujem da sam ubio nijednog lava.
Njegova senka primećuje. Njegova
senka ima zube. Njegova

zubarka ima kavez. U
zubima ima lava. U
lavu jezik glava. U
tišini. Primećujem

osvježenje

božidar brežišćak bagola

PREDAH

ne spominji smrt
ni domaće bogove

mravlji pohod
requiem za mir

ležaj od mahovine

purpurna raskoš
istina koja se

zrno osvete
ruku na srce

SAM SVOJA RANA

pločnik uhodana nevolja
izlozi bez radničkog prizvuka
ne sjećam se roditeljskog gnjeva
nijedne igre iz djetinjstva

zaglavak povijesnog sklopa

vraćam se u progonstvo
u susret sjetnom krapincu
ne bismo li vatru okajali
svjetlo koje nas progoni

NOKTURNO

sav izvanjski smiješak
tek je varka među zubima

gorljivi patnici
ne vucite me u svoje vrtove
prebolio sam njihov cvat

opustošen mjesec podrhtava

ujutro opet na svome mjestu
prodavačice među košarama
radnici na prijelazima
ja kraj pepeljare

ODVALJEN KAMEN

ispružih lijevi dlan
desnom nogom poklekoh

grob u kojega bijah položen
tračak svjetla na uzglavlju

stenjao sam blagopokojno
verao se uz strmu liticu

ne znam jesam li uspio
ili sam još dublje pao

kamen i kosti zaklinjao
križ mi glavu raspolovi

OSVJEŽENJE

težina
preostala draž

tišina
istina je laž

svemir stenje
vrijeme vrijeme

ništa ne stavljam
na čelo

u podneblju
raspelo

sodoma i gomora čekaju bus

nikica petković

SKICE IZ LUDNICE

Doktor je donio žute bijele i crvene tablete i sad ih miješa i tuče u tarioniku hodnika gdje lupa odzvanja i buđi nas pomalo lude i jako lude i najluđe luđake kao po šablona otvaramo oči i buljimo u doktorov čin on u miru tuče budući obrok toliko je jako tukao da je sve smrvio osim tarionika hodnika uzeo je žuti bijeli i crveni prah i stavio ga u srebrnu žličicu primio upaljenom plameniku i čekao da se rastopi njegove oči su se spontano žarile na brzinu je napravio špricu i ubrizgao tekućinu u venu radio je to tiho i polako znao je da ga gledamo znali smo da zna da ga gledamo šutili smo o tome da znamo da zna da ga mi gledamo jer ga inače ne bi shvatili ozbiljno a tko bi onda nas uzimao za ozbiljne slučajeve i tko bi nas lječio?

SODOMA I GOMORA ČEKAJU BUS

uznici
u sluznici
holesterola
Sodome što strpljivo sanja
i čeka bus
Sodoma je sodomizirao Gomoru
da im čekanje ne bude odveć
dugo
da im čekanje smekšaju
dok čekaju
BUS

ODA TRZANJU

virulentno odan intenzitetu
virusnog oboljenja
korpulentno se okomio
na corpora servii slavorum
i ostao suha kurca
iz ranije navedenih razloga
bojao se pomrčine elektroluxa
koji se boji pomrčine
Hamurabijeve Aladinke od 300 W
bez zlih duhova
i ispuha
auspuha
od muke
ostavljen na milost i nemilost
kilowattima
trzao se tako jako
da odlučih napisati pjesmu

slika

radomir rajković

LETO

ZA JASMINU ZARIĆ

Sad već ničeg se ne sećamo.
Ljudi jednostavno prolaze ovim ulicama,
dečaci kupuju bombone,
devojčice se igraju lutkama.

BEZ NASLOVA

U svim tumačenjima i značenjima: smrt.
Onda se drveće zaobilazi. Od moje senke
stvaraju se crni leptiri. Oni lete
i dišu kao ranjenik. Vidi, molim te,
noć je lepo zaspala i ja sam joj nepotreban.
Ostavljam kaput. Izuvam cipele i spavam.
Voda se razliva okolo. Voda čuti.

SLIKA

Ostavi je, ostavi tu uramljenu sliku.
(Vrlo važno: moj otac, sablja, brčići, kapa.)
Njega nema i on većito luta od jednog
do drugog zida. Poznaju ga sva sunca.
Zelevći da smrt zakopam u svoje meso
— čujem oštru komandu nekog
zaboravljenog vojskovođe.

crtež

đurđa miklaužić

NOĆ NASTAVLJA PLOVIDBU

Otvore li se vrata
vidjet ćeš splav na istom mjestu.
Čekanje je bilo dugo
početak svijeta neotkriven.
Između snježnih nanosa
i suhих zraka sunca
soba baca sjenu
na zamišljena mora,
izgrebena algama,
govorom.
Noć nastavlja plovidbu.
Trava suši put
oslobađa vrijeme
brojeve pune sijenja.
Natkrito nebo
čeka polazak.
Nastavljamo razgovor
drhtaje izvan tijela.
Vrhove sjena
sakriva obzor.

CRTEŽ

Na tvom crtežu
vrijeme ima rogove.
Pozadina je mirna
ali može iznenada izgužvati budućnost
obzorje
što se jedva naslućuje
iza stakla.
Papir upija tvoj strah.
Još si ispod svog glasa
među godinama
izvrnutim
na kamenju.
Zvijezde trunu
zatvorene u zemlju.
Tvoj pojas se otkopčao
među morskim strujama.
Vrijeme ne rđa
u vodi
koju jedva dodiruje.

odakle dolazi vreme

ratimir pavlović

MORE KOJE NE PREVAZILAZI TVOJE OČI

U glasu tvoje sudbine
kao samo vreme
ti »umirala si«, »umirala si« ...
ili bolje reći
u tesnacu večnog napretka
ti si bila telo jedne plovidbe

more nije prevazilazilo tvoje oči.

2.

A iznad mora ostaje ruka Pesme
i ova umetnost koja nas izražava
u šumi kipova
naših vizija.

PESNIK NASPRAM SVOJOJ OZBILJNOSTI

Pesnik je sedeo
i njegova ozbiljnost naspram njega

reči su mu bile spremne da se sjate

Pred svim ogledalima sveta
izgovara on
tek sam oblik svoje ozbiljnosti

SILOGISTIČKO NEBO JEDNE ZVEZDE

za Andre Devoa

mi sklop smo nelogičnog silogizma
njegov je oblik trajna kozmologija
tako napreduje naše nebo
i postaje nova zvezda
naše značenje.

ODAKLE DOLAZI VREME

Crna svetlost

Crna svetlost
koju živimo ...
i oblikuju se pogledi
kao kretanja svetlosti.

metafizička glava
koju čuti svetlost
tiho oružje
kao noćna duša
u kojoj borave reči ...

KAO CVETOVİ BLAGIH MUKA

Za istorijske oči golog znanja

Oči — duga katastrofa
sazrevaju putevi duž tvog života
kao cvetovi blagih muka
nose te horizonti.

NESREĆA ILI TA LJUBAV KOJA ČINI DA RASTE SVE

Sve se odvija u svemiru
koji je usna pesme
u maglinama nestajanja
i u imenima praznine
(iščezavanje sveta
kao svetovog brata)
gde nesreća je ta ljubav
koja čini da raste sve.

* * *

Živeti ...
Volim nadletanje
krila pustiti rečima
i tako govoriti.

TIŠINA KOJA MISLI MOJE VIZIJE

za Morisa Nadao

Ova tišina koja dela
uronjena u moje reči
i ništa da se kaže van nje
ona misli moje vizije.

Prevod s francuskog:

Milan Mladenović
Draginja Urošević

NAPOMENA:

Ratimir Pavlović je rođen 1948. godine u Veljači, Hercegovina. Studirao je filozofiju u Parizu gde i živi. Bavi se književnim radom i prevodjenjem. Objavio je dve zbirke pesama na francuskom jeziku.